

Стягнення аліментів за кордоном - можливе

Питання стягнення аліментів у випадку, коли один з батьків є громадянином іншої країни або проживає за кордоном є достатньо складним, проте може бути вирішено.

Відповідно до національного законодавства України у батьків є певні зобов'язання, і зокрема, це утримання дитини до досягнення нею повноліття. Цей обов'язок є важливим, оскільки батьки зобов'язані не тільки займатися вихованням своїх дітей, але й створювати їм належні умови для існування, забезпечувати мінімально необхідними благами, що потрібні для їх життя, виховання та розвитку. Цей обов'язок є однаковий для кожного із батьків, незалежно від того, в якій країні проживає той із батьків, який повинен його виконувати. Хибною є думка батька або матері, які виїхали за кордон, що це позбавляє їх необхідності дотримуватися обов'язків щодо утримання своїх дітей.

До речі, обов'язок щодо утримання виникає не тільки у батьків, а й у повнолітніх дітей, які зобов'язані утримувати своїх непрацездатних батьків.

На сьогоднішній день Україна є учасницею ряду двосторонніх та багатосторонніх міжнародних договорів, які дозволяють вирішувати питання стягнення аліментів.

Так, у 2006 році Україна ратифікувала Конвенцію про стягнення аліментів за кордоном 1956 року. Процедура стягнення аліментів за названою Конвенцією 1956 року визначена Інструкцією про виконання в Україні Конвенції про стягнення аліментів за кордоном, яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29.12.2006 р. за № 1390/13264.

З метою подальшого вдосконалення міжнародно-правової бази з відповідних питань у 2007 році було підписано Конвенцію про міжнародно-правове стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання, яку Україна ратифікувала у 2013 році. Метою цієї Конвенції є створення універсального механізму визнання і виконання судових рішень, зокрема для держав з різними правовими системами. У 2017 році затверджено Інструкцію про виконання в Україні Конвенції про міжнародно-правове стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання, яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 18.09.2017 р. за № 1150/31018.

Отже, якщо батьки чи діти з тих чи інших причин не можуть самотійно врегулювати питання щодо обов'язку утримання, на допомогу

приходить міжнародно-правовий механізм вирішення цих питань, зокрема шляхом звернення до суду.

При зверненні з позовом до суду, якщо одна із сторін проживає за кордоном, необхідно, крім вимог чинного національного законодавства, враховувати також і положення відповідних міжнародних договорів України, які діють у відносинах між Україною та іноземною державою.

Для того, щоб стягнути аліменти з особи, яка проживає за кордоном, громадяни України мають два шляхи:

1) звернутися до компетентного органу іноземної країни, де проживає боржник, із клопотанням про визнання та надання дозволу на виконання рішення суду України про стягнення аліментів (якщо питання стягнення аліментів вирішувалося в Україні і є рішення суду);

2) звернутися до компетентного органу іноземної країни, де проживає боржник із заявою про встановлення рішення щодо аліментів.

Звертаємо увагу на те, що у випадку виникнення необхідності стягнення аліментів з осіб, які перебувають на території іноземної держави, з якою Україною укладено відповідний міжнародний договір, заінтересована особа може звернутися для отримання більш детальної інформації щодо вимог оформлення документів до відповідного територіального управління юстиції за місцем проживання.

Управління судової, аналітично-правової
роботи та міжнародного співробітництва
Головного територіального управління
юстиції у місті Києві